UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sermones Fratris Gabrielis Barelete ordinis predicatorum tam quadragesimales: q[uam] de sanctis

Barletta, Gabriel

Parisius, 1507, XXV. Jan.

Feria secunda post pascha: de gloria paradisi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-69837

Visual Library

¶ Tertio ratione ⁊c̄. Super om̄es di
lexit filium ideo ſuper omnes meruit
conſolari de reſurrectione. Contem=
plari poſſumus ꝙ expectabat reſurre
ctionem ſed ignorabat horam: vtrum
in nocte media: an in aurora. Inuenit
p̄s. lvi. vbi loquitur in perſona patris
Exurge gloria mea. Jo. viij. Ego glo
riam meam non quero: ſed eiꝰ q̄ miſit
me. Exurge pſalterium in cythara: ⁊
xp̄s rñdit. Exurgã diluculo. Inuenit
p̄s. clxxx. Exurgã diluculo. Inuenit
tertiuz teſtem. Oſee. vi. Quaſi dilucu
lum ꝑparatus eſt egreſſus eiꝰ Maria
tota leta: notificat magdalene Prepa
rant locuz filio. Altercatio facta eſt
quis debebat ire ad matrez nunciare
hanc reſurrectionē. Adam dixit. Mi
hi incumbit qꝛ fui cã mali· ita econ=
uerſo. Rñdit xp̄s. Comedas ficus: for
te in via morareris ⁊c̄. Abel ſimiliter
Rñdit xp̄s. Non vere: quia inuenire
caym poſſes: qui te ⁊c̄. Noe mihi icũ
bit. Non ibis: quia bibis libenter.
Venit Johannes bap. ego ibo. Nõ ve=
re: qꝛ habes indumentuz de pilis. Et
latro: ad me pertinet. Non: qꝛ habes
tibias fractas. Miſſus eſt angelus q̄
cantare cepit Regina celi letare al
leluya: qꝛ quē meruiſti portare alla
reſurrexit ſicut dicit alleluya. Et ſta
tim xp̄s affuit cum omnibus ſanctis.
Virgo flexis genibus adorare cepit.
O caput ſanctũ. O brachia. O pedes
O mẽbra delicata: que a iudeis ſunt
tam dure ꝑcuſſa. Alij ſancti dixerunt
illud. Judith. xv. Tu gloria hieruſa
lem tu leticia iſrael: tu honorificẽtia
populi noſtri. Latro aũt pro omnibꝰ
ſanctis erga matrem cantauit hanc
laudem O virtutum mater et dea et=
na q̄ concepiſti tam dignũ filiuz in li
gno dirã mortē ſuſtinentē vt nos ab
obſcuro carcere liberaret: tu es i ter=
ris et in celo lucerna.

Feria. ij. paſche. De gloria paradiſi Sermo magnus.

Tu ſolus pere
grinus es in hieruſalē
Luc. vltimo. ¶ Refert
Lucas duos ex diſcipulis. id eſt ex ſe=
ptuaginta diſcipulis: quoꝝ vnꝰ voca
bat Cleophas Alius Lucas q̄ ſuum
nomen tacet. ibãt ipſa die. ſ. reſurre=
ctionis in caſtellum qđ erat in ſpacio
ſtadioꝝ ſexaginta ab hieruſalem no=
mine Emaus. Gloſa ſexdecim ſtadia
faciunt vnam leucam. Albertus ſtadi
um facit. C. xxv. paſſus et ſexaginta
ſtadia faciunt ſeptem miliaria ⁊ quin
gintos paſſus. Unde caſtellum hoc di
ſtabat ab hieruſalem ſeptem milia=
ria cum dimidio. Et loquebantur ad
inuicem de oībus que acciderant. Et
duz fabularentur ipſe ieſus appropin
quans ibat cum illis: Oculi eoꝝ tene
bantur grauati. Glo. quia increduli=
tas eorum merebatur ꝙ xp̄s cogniti=
onem ſui corporis ab eis retardaret:
Et ait ad illos. Qui ſunt hi ⁊c̄. Rñ=
dit Cleophas. Tu ſolus peregrinus
es in hieruſalem et non co. que facta
ſunt in illa his diebus. Glo. Solꝰ per
egrinus. q. d. Cũ multi peregrini his
diebus venerint in hieruſalem. Mi=
rum eſt ꝙ ſolus inter eos perigrinus
ignoras ea que ſunt nota omnibus.
Xp̄s fuit peregrinꝰ quo ad tria. Que
peregrini ſolent habere.
¶ Primo quo ad habitum quem aſ=
ſumpſit.
¶ Scđo quo ad hoſpitia que intrauit.
¶ Tertio q̄ ad inſignia q̄ reportauit.
¶ Primo quo ad habituz. Peregrinꝰ
quattuor ſecum portat. Primo ſclaui
nam. Secundo ſcarſellam. Tertio pi=
leum. Quarto baculum. Sic xp̄s. Pri
mo ſclauinam. i. carnem quaz mater
virgo in ſuo vtero fecit que habuit tri
plicem colorem. Primo fuit alba per
puritatem virginalē. Apoca. xix. Vi
di et ecce equus albus. Secundo ru
bea per ſanguinem in cruce. Iſa. lxiij.
Quare rubrum eſt indumentum tuū
Tertio autem nigra. Quando in cru

te palliđus eſt effectus. Iſa. liij. Cuꝰ
liuore ſanati ſumus. Secūdo habuit
ſcarcellam que fuit eius anima ple=
na auro gratiarum et glorie. Tertio
habuit pileum. id eſt coronam ſpineā
Quarto habuit baculū. i. crucē. Unđ
dicitur Tu ſolus peregrinus es ſcilꝫ
quo ad habitum. ¶ Secundo pere=
grinus quo ad hoſpitia ꝛc̄. Tria ſo=
lent habere hoſpitia peregrini: aut
ter ingredi Primo horā tertie ad prā
dendum. Secundo in meridie ad bi
bendum ꝛ poſtea ad quieſcendum et
dormiendū. Sic chriſtus habuit tria
hoſpitia vt peregrinus. Primum fu=
it vterus virginis in quo introiuit ho
ra tertia. i. tempore gratie. Cum ſit
triplex tēpus ſcꝫ nature: ſcripture: ꝛ
gratie. In quo introiuit in meridie
vbi bibit quando dixit. Sitio. Et ibi
requieuit. quando inclinato capite
tradidit ſpm. Tertiuꝫ fuit ſepulchrū
ibi dormiuit. Uñ ps. Ego dormiui et
ſoporatus ſum. Tertio fuit peregri=
nus quo ad inſignia que ꝛc̄. Solent
peregrini portare quedaꝫ inſignia ſu
per pileum et perſonam. Ad oſtendē
dum ꝙ ſuum iter cōpleuerunt vt ho=
mines citius moueantur ad cōpaſſio
nem. Sic xp̄s ad patrem rediens: qꝛ
compleuerat ſuam peregrinationem
inſignia id eſt cicatrices retinuit in
ſuo corpore. Quod fecit triplici ratio
ne ſm Tho. iij. par. q. liiij. ar. iiij. Ale
xander de ales. iij. par. ſum. Primo ꝓ
pter oſtenſionem paterne obedientie
Pater ſibi commiſit vt genus huma=
nuꝫ ſua paſſione redimeret Ut igitur
patri oſtēderet ꝙ opus ſibi iniunctū
conſummauerat: cicatrices retinuit
Io. xvij. Opus conſummaui qđ de=
diſti mihi vt facerem. ¶ Scđo in pro
uocationem paterne miſericordie: vt
ſcilicet his patri oſtenſis ipm ad mi=
ſericordiam ꝓuocet: ꝛ miſericordiaꝫ
ipſam nobis impendat. Cicatrix ē q
dam interceſſio pro nobis ad patrem
¶ Tertio inſignū excellentis victo=
rie vt ſecum deferat ſemper inſignia
ſue glorioſe victorie. Ille cicatrices
ſunt in xp̄o. non in deformitate: ſed in
magna pulchritudine. Sicut ē honor
militi de prelio reuertenti deferre ſe
cuꝫ ſcutuꝫ fractū ſic eſt honor xp̄o de
ferre ſecum glorioſum triumphum
ſue victorie. Tu ſolus pegrinus es
Quibus dixit. O ſtulti ꝛ tardi corde
ad credendū in omībꝰ que locuti ſunt
ꝓphete. Nonne opportuit pati xp̄m
tū propter patris preordinationem
tuꝫ propter humanam redemptionē
tuꝫ propter ſcripturarūꝫ impletionē
Et interpretabatur illis ſcripturas
a Moyſe ꝛ omnibus ꝓphetis Et ap=
propinquauerunt caſtello quo ibant.
Et ipſe finxit ſe longius ire Glo. Non
fuit ibi aliqua falſitas: quia fuit ibi
talis fictio ad deſignandum veritatē
ſcꝫ diſtantiam eius a cordibus eoruꝫ
propter fidei defectum. Tales enim
apparitiones vt cōiter fiunt ſm diſpo
ſitionem interiorem illoꝝ quibus fi=
unt. Bern. Simulabat ſe longiꝰ ire
non quia volebat: ſed qꝛ audire vole
bat mane nobiſcuꝫ dñe. In quibꝰ ver
bis ad conſolationē noſtram volo pre
dicemus de beatitudine vel de gloria
paradiſi. de qua tria videbimus.
¶ Primū dicit verificationis.
Scđm dicit modificationis.
Tertium dicit acquiſitionis
¶ Primū dicitur ꝛc̄. Utrum in hac vi
ta poſſit eſſe noſtra beatitudo noſtra
felicitas et noſter paradiſus. Circa
hoc due ſunt opiniones. Una dicit
ꝙ ſic. alia ꝙ non. Prima ꝙ ſic: que
fuit poſitio antiquorum philoſophoꝝ
Et pro fundamento aſſumunt verbū
Salomonis. Eccleſiaſtici. iij. Unus
eſt hominis interitus et iumentoruꝫ
et equa vtriuſqꝫ conditio ſicut mori=
tur homo: et ſic illa moriuntur. Et
in quinto capitulo. Hoc itaqꝫ viſum
michi eſt vt comedat quis et bibat
et fruatur leticia ex labore ſuo Ille.
Unde dicunt plures pereunte corpo
re perit anima. Alia opinio
dicit ꝙ non ſed in celo. Mathei.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

v. Merces inquit veſtra copioſa eſt in celis. Ad hanc difficultatem. Reſpondeo ꝙ hic non poteſt haberi noſtra beatitudo. Quod probatur tripliciter. Primo ratione. ¶ Secundo auctoritate. Tertio figura. ¶ Primo ratione que dicitur inſatiabilitatis. Cõcluſio eſt Tho. i. ij. q. v. ar. v. cũ beatitudo ſit perfectum et ſufficiens bonum. Omne malum excludit: ⁊ omne deſiderium implet. Ille. ⁊ Bona. l. iiij diſt. xlix. Beatitudo eſt finis ſatians appetitum hominis. Boe. iiij. de cõſo. Beatitudo eſt ſtatus omnium bonoꝝ aggregatione ꝑfectus Sed talis ſtatus non poteſt haberi in hoc mundo. Igitur hic non eſt nr̃a ⁊c̃. Qḋ in hoc mũdo talis non reperiatur ſtatus. pꝫ ſi conſideremus appetitũ hoīs in preſenti ſeculo inſatiabilē. Diſcurre ꝑ omnes ſtatus neminem inuenies ꝑfecte contentum ſm̃ ſtatum. Alber. ſuꝑ Luc. Septem ſunt deſideria hominis que minime haberi poſſunt. ¶ Primũ eſt ſcientia ſine ignorantia. In. i. Metha. Omnes homines natura ſcire deſiderant Cicero in. i. de offi. Omnes enim ducimur ⁊ trahimur ad cognitionis ⁊ ſcientie cupiditatem: in q̄ excellere pulchrum putamꝰ. Ex hac cauſa. Mittis filium tuum ad ſtudia Padue: Papie: Bononie: Pariſius: Peruſij ⁊c. vt diſcat. hanc cupiunt nõ ſolum homines: ſed mulieres etiam. Que litterali ſermone dicũt patri ſpirituali. Confiteor deo: beate Marie beato Franciſco ⁊c̃. Ex hac ſcientia antiqui philoſophi perluſtrauerũt totam. Italiam: vt nouaꝫ adiſcerēt ſciētiam. Unde Valerius. Rubrica de ſtudio et induſtria: dicit de philoſophis antiquis. Ad propoſituꝫ ſciētie. Primo de ſolone philoſopho: q̄ in fine ſue vite amicis aſſiſtentibus ⁊ q̄rētibꝰ ad inuicē de anime exitu: caput erexit Interrogatꝰ quare hoc feciſſet. Reſpondit vt illud adiſcerem anteꝙ̄ ex hac vita migrarem. Preterea ſapiēs Demoſthenes: cum expletis centum annis ſe mori cerneret: fertur dixiſſe ſe dolere ꝙ tunc egrederetur ex hac vita cum ſapere cepiſſet. Preterea Appoloniꝰ philoſophus qui diſcurrit xix. prouincias cauſa adiſcendi. Non immerito: quia vt dicit Macrobius in lib. ſaturnaliũ. Sine doctrina vita hoīs eſt q̄ſi mortis imago. Et phũs. i. Ethi. Qui neq̄ ipſe itelligit: neq̄ alium audiēs in aīo ponit hic inutilis natus eſt. ⁊ Sen̄. Sine lr̄is eger eſt animus: et nihil turpiꝰ ꝙ̄ neſcire: ſꝫ illḋ deſideriuꝫ non pōt ꝯplere ſatiari. Qꝛ ſcientia hoīs eſt mixta cuꝫ ignorãtia Totus mundus ſtudet in ca. illo de ignorãtia: qꝛ eſt maior ꝙ̄ ſcia. Unde Eſa. i. Uinuꝫ tuũ mixtuꝫ ē aque. Prouer. penul. Sapia nõ ē mecũ. et Hiero. Nos pulices ⁊ vermiculi: ſciaꝫ nr̄aꝫ inſciam ꝓfiteri debemꝰ. Et Mercurius termegiſtus. Maxima pars eorum que ſcimus: minima eſt eoꝝ que ignoramꝰ. Deſideriuꝫ aũt iſtud ſatiabitur ſoluꝫ in glĩa. Uñ Paulus apparēs Thome di. Ueni mecuꝫ ⁊ ducā te ad locuꝫ vbi plenioꝛē oīm hēbis ſciaꝫ ¶ Scḋm eſt ſanitas ſine infirmitate O quãtuꝫ bonũ eſt hoc. Ex hac homo mittit ꝓ medicinis: dietas facit: ſed hic ꝑfecte nõ hēt. Job. xiiij. hõ natus de muliere breui viuēs tpe repletur multis miſerijs ⁊c̃: Dolor capitis: ſtomachi ⁊c̃. Eccl'is. ij. c. Cũcti dies eius pleni ſunt erumnis: nec per noctem quidem requieſcit. Seneca Ueni et oſtendam tibi ꝙ̄ male ſe habeat hoc corpus. Nunc de capite: nunc de ſancibꝰ conqueritur. Ille. ⁊. Lactan. iij. ca. xij. hec vita pñs beata eſſe nõ pōt: qꝛ multis malis ſubiecta eſt per corpus ſed hoc deſideriũ ſanabitur in patria O dauid quid dicis. Qui ſanat infirmitates tuas. Tertium eſt vita ſine morte. In. ij. de anima. Omnia appetunt diuinum eſſe ꝓpter ꝑpetuitatē. Job. ij. Pellem pro pelle ⁊ cũcta que hꝫ hõ dabit ꝓ anima ſua. Omĩbꝰ placet viuere: ſed omēs morimur. ad Hebre. ix. Statutum eſt oibus hoibꝰ ſe-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

mel morſ. Eccl'.ij. Moritur doctus pa
riter et indoctus. Eccl'.xxxviij.c. Mi
hi heri τ tibi hodie Petrarcha.iij.triū
pho. O ceci tot mundane veſtre cure
quid proſunt. Oēs reuertimini in ve-
ſtraȝ antiquā matrē. τ vix de vobis
memoria remanebit. In ṽbo O ceci.
hō laborat ad pl'a poſtea moriẗ. Exē
plū phi q̄ domum noluit edificarē: q2
mortalis erat. Sed hoc deſideriuȝ in
pt̄ia ſatiabiẗ. Eſa.xxv. Precipitabit
dn̄s mortē in ſēpiternū. ¶ Quartū ē
gaudiū ſine triſticia. Vn̄ phūs.viij.
Ethi. Natura maxime fugit triſtia τ
appetit delectabilē. Quia vt dr Pro
uer.xvij. Spūs triſtis exiccat oſſa a-
nimus autē gaudēs facit vitam flori
dam. Qn̄ homo eſt triſtis nunq̄ dicit
Auemaria: aut pater noſter cū bona
fantaſia. In pn̄ti vita non habeẗ ve-
rum gaudiuȝ Melencolia de filijs de
amicis: de diuitijs. Iſtud deſiderium
quietabitur in patria. Johan.xiiij.
Triſticia veſtra verteẗ τ c. ¶ Quintuȝ
deſiderium eſt pax ſine turbatione.
Dio.i. de diui. no. Om̄ia q̄ fecit ſum-
mus opifex deus. pacē deſiderāt τ in
pace quieſcūt. τ Tho.ij.ij.q.xxiij.ar.
ij. pbat q̄ oīa pacē cupiūt. Vn̄ natus
in mūdo cātari fecit. Glia i altiſſimis
deo: et in terra pax hoībus bone volū
tatis. Et ſi diceres. O pater: mlr̄es
nolunt pacē. Rn̄deo q̄ volūt bellū: vt
ponāt pacē in burſa. In pn̄ti vita non
eſt pax. Belluȝ ē inter prēm et filium
matrem et filiam: proximum τ proxi-
mum. Non ad inuicē ſe loquuntur.
Iſtud autē deſideriū pacis in patria
erit Eſa.xxxi. Sedebit popul9 meus
in multitudine pacis. ¶ Sextum eſt
libertas ſine ſeruitute. Poeta. Non
bene pro toto libertas venditur au-
ro. Julius Celſus. ff de regu. iuris.
Ineſtimabilis res eſt libertas. Et. ff.
de fideicom. libertatibus. l. par.
Non preſtatur aliquid grati9 liber-
tate. Soror mea iure loqueris: τ ve-
rum dicis. Nam nihil eſt maius ve-
ritate. In pn̄ti ſumus ſerui. Quidam
diuitiaruȝ: q̄ non curāt de vita. Qui-
dam libidinis. Quidam pctōꝝ. Jo.
viij. Qui facit pctm̄: ſuus eſt peccati.
Sed hoc deſideriuȝ in patria quieta-
bitur. Ad Roma. viij. Ipſa creatura
liberabitur a ſuitute corruptiōis in
libertatem filioꝝ dei. O libertas.
¶ Septimum eſt abundantia ſine
paupertate: Omnes fugiunt natura-
liter penuriā: et cupiunt rerum abun
dantiam. Sed in preſenti nemo contē
tus diuitijs. Unde Boetius lib. de
phi. conſo. Nemo eſt enim tam com
poſite felicitatis: vt non aliqua ex ꝑ
te cum ſua fortuna rixetur. Et Sene
ca. Omnis fortune felicitas. inſta-
bilis eſt. Voca nudum et pete. Vtrū
contentus ſit Non inquit: q2 nudus
eya ꝓterea. o diues es cōtentus. Nō
inq̄t: q2 vellem ſic τ ſic. Preterea dic
de ciue ꝓuato: dic de muliere: q̄ nubi
vellet. τ c. Dic de duce mediolani. et
venetoꝝ. Preterea de dyacono q̄ miſ
ſam ſuam vellet canere. Nēo ē cōten
tus Si eſt ſan9 ē paup. Si diues ē in
firm9. Si diues eſt fatuus. Veni o ſa
lomon q̄d dicis. In lib. iij. rn̄det i pl'i
bus capitulis. Quinq3 habuit Salo
mō ſup oēs creaturas. Prio de auro.
Introit9 ei ānual' erat vt iferi9 pȝ. vȝ
Quater milleſies mille. Quigēti mil
le. q̄dringēti τ q̄draginta ducati. Se
cundo de argēto. Eccli. xlvij. Collegi
ſti argentuȝ q̄ſi auricalcuȝ Tertio de
ſcia. Qui locut9 ē. ccc. pabolas. ccccc.
carmina Diſputauit de naturis reꝝ
Quarto de fama τ opinione in toto
mūdo. iij. Reg. iiij. Salomō erat noīa
tus in vniuerſo Vn̄ et regina Sabba:
audita ei9 fama venit τ dixit ei. Ma-
ior ē ſapiētia tua q̄ rumor quē audiui
Quito de ei9 luxuria. iij. Reg. xi. Fue
runt ei vxores quaſi regine. vij.c. Cō
cubibe. ccc. Can. vi. Adoleſcentulaꝝ
nō erat numer9. Sȝ q̄d dicis de hiſoi
bus o Salomō Eccl'. ij. Reppi in oīb9
vani. et afflictionē animi. Vanitas
vanitatuȝ et oīa vanitas. Figura. Jo.
iiij. de. xp̄o q̄ ſamaritane dixit. Qui

biberit ex hac aqua ſitiet iterū. Pro qua Tho.i.ij. q.xxiij. ar.ij. intelligit delectatio reꝝ tpaliū q̄ ſūt inſatiabiles. Unde Alexander. de quo Ualde lib.viij.c.xv. Audiēs diſputare plres eſſe mūdos: pụt ēt. ponit Anaxarchꝰ et Democritꝰ amare flevit: eos. ſ. nō ſubmiſiſſe ſuo imperio quaſi nō ɔtētꝰ De ipo Iuue.in.x.ſaty.ſic dicit. Unꝰ pelleo iuueni nō ſufficit orbis Eſtuat infelix anguſto limite mūdi O inſatiabilitas huiꝰ ſcli. Un̄ phūs l.ix. Poli. Teſte deo. In rebus exterioribus nō ē felicitas ꝛ.in.i. Poli. Deſideriuz diuitiaꝝ vadit in infinituz. Jō Tulliꝰ in lib. paradoxarū Nunq̄ ego hercle neq̄ pecunias iſtoꝝ: neq̄ tecta magnifica: neq̄ opes: neq̄ impia: neq̄ eas q̄bus maxime aſtricti ſunt voluptates: in bonis rebus aut expetēdis eſſe duxi. Quippe cum viderē hoīes his rebus circūfluētes: ea tn̄ deſiderare maxime: q̄bus abundarēt. Neq̄ em̄ expleṫ vnq̄ nec ſatiaṫ cupiditatis ſitis. Unde cuz iſtud deſideriū nō poſſit quietari in pn̄ti vita: nō ē hic nr̄a beatitudo: ſed in patria vbi quietabiṫ hō et cōtentus erit. David in. p̄s. Satiabor cū appuerit gl'ia tua. Q2 gloria ꝛ diuitie i domo eiꝰ. Un̄ pz p̄mū. ¶ Scđm diciṫ ꝛc. Cōcluſio eſt phi.in li. Icono. Opz vnuz quodq̄ loco ſuo poni O ipotēs deus locuz mirificū ad habitanduz nobis preparauit: videlicet celum empyreum. De quo celo phi nihil ſunt locuti. Rō eſt Tho. in. ij. di.ij. ar.i. Q2 celum empyreum ratione naturali inueſtigari non poteſt cū non ſit ſm phiam naturalē: tamen ſcriptura illud exprimit Geñ.ca.i. In principio creauit deus celū ꝛ terrā. Nico. de lyra exponit de celo empyreo: in quo ē noſtra gl'ia et beatitudo. Qđ quidā erit gaudiuz ineſtimabile triplici rōe ſm doctores meos. ¶ Prima ē ꝓpter loci conditionē. Scđa ē ꝓpṫ glorie augmētationem. Tertia ē pp corpoꝝ glorificatōnem. ¶ Prima pp. ꝛc Qui q̄dē tres habebit in ſe conditiones ꝓpter q̄s reddiṫ totus amenꝰ: iocūdꝰ: gratioſus: ſuauis

¶ Prima quia eſt luminoſus.
Secunda quia eſt purus.
Tertia quia eſt magnus.

¶ Prima q2 eſt ꝛc. vt dicit. Tho. in. i. p.q.lxvi.ar.iij. ꝛ Sco in.iij. diſ.xlix. Illud celuz ē lūie pleniſſimū nō ſunt ibi tenebre: caligīes: ſed ſumma lux. Iſta autē lux cauſaṫ quadruplici reſpectu. Primo reſpectu celi empyrei qđ eſt de ſe lucidū. Scđo corporis ipi qđ ē luciđiſſimū. De quo ecclia. Sol iuſticie xp̄s deꝰ noſter. Tertio reſpectu marie q̄ eſt tota lucida. Un̄ quidā deuotꝰ o maria lucifer ꝛc. Quarto reſpectu alioꝝ ſctōꝝ. De quibus Mat. xiij. Fulgebūt iuſti ſicut ſol in regno patris mei. Hanc claritatem petebat Thobi. ait. xiij.c. Btūs ero ſi fuerint reliq̄e ſeruis meis ad vidēdū claritatem hierl'm. Un̄ dicūt doc. Qđ ſi poſſibile eēt. q̄ hō videret ſcintillā illiꝰ glorie oīa certe deſpiceret ꝓpṫ hoc. Figura de petro. Mat. xvij. Cū eſſet ſuper mōtē thabor: ꝛ vidiſſet xp̄m tranſfiguratū: exclamauit di. Dñe bonū ē nos hic eſſe ꝛc. Sed quare non nominauit ſe de manſione facienda. Cum dicat phūs .ix. Ethi. Unuſq̄ſq̄ ſibi ipſi amicus eſt. Et ap'lus ad Ephe. v. Nemo enim vnq̄ carnē ſuaz odio habuit Reſpondet dñs Alber. mag. Q2 viderat viſionē illā. ebrius factꝰ ſup hoc obliuioni ſe tradidit p̄s Inebriabuntur ab vbertate domus tue. Si ergo petrus tantum fuit extra ſe in preſenti ſeculo. O quid eſt in patria. Jō apoſtolus raptus ad tertiuz celum exclamauit di. Cupio diſſolui et eſſe cum xp̄o. ¶ Secunda cōditio. quia purus Non erunt ibi pctā: non odium: non diſcordia: non aliquod malum: quia nemo cum macula corporali eo tendit. Unde ſemel dauid raptus petiuit a deo di. Dñe q̄s habitabit in tabernaculo tuo. Dictum eſt illi .'Qui ingreditur ſine macula Apoc. xiiij. Sine macula enim ſunt ante ſedem dei. Et

operatur iuſticiam. O mercator: o ci
uis. Saluantur qui iuſticiam agunt:
Sed heu quia pauci ſaluabuntur qꝛ
non faciunt illam. Ecce ſecunda cōdi
tio quō locus ꝛc̄. ¶ Tertia cōditio qꝛ
magnus. Magnitudo appꝫt ex cōſide
ratione inferioꝝ reruꝫ: dicunt natura
les philoſophi ꝙ aq̄ in decuplo ē ma
ior terra. Aer in cētuplo ē maior ter
ra. Ignis in millecuplo: eſt maior ter
ra. Terre aūt circulus reuolutiōis ē
xxiiij. millia milliaria. Venias autez
ad planetas. Spera lune eſt maior. x.
miliarib⁹ terra. ſpera mercurij eſt cē
tū milliaribus. ſpera veneris vno mil
lione. ſpera ſolis decē millione. ſpera
Martis centū millione. ſpera Iupi-
ter mille millione. Spera ſaturni de-
cem mille millione. Preterea eſt octa
uum celū ſcꝫ ſtellatum. Qd̄ ſm̄ phos
dꝛ primū mobile: eſt maius terra cen
tomille millione. Eſt nonuꝫ celuꝫ ſcꝫ
cryſtallinuꝫ. Eſt vltimo empireum qd̄
nunq̄ȝ mouetur: ſed ſemper quieſcit.
Iſtud dꝛ aula regalis regis dei. Pre-
terea eſt ſtella in firmamento que ter-
ram precedit magnitudine ſua vltra
modū. Unde ſtella magoruꝫ ſi fuiſſet
de illis creatis a principio mundi: to
tam terram cooperuiſſet. Ideo Boe.
ij. de conſo. Ois terre circuit⁹ ad celi
ſpaciuꝫ comparat⁹ puncti ratiōē ob
tinet. Et hiero. admirat⁹ di. O iſrael
q̄ȝ magna eſt domus dei: et ingens lo
cus poſſeſſionis eius: magnus et non
habens finē. Qui loc⁹ vt dicit Tho.
ij. di. ij. datus eſt potius ꝑ hominib⁹
q̄ȝ ꝑ angelis. qui loco non indigent.
¶ Scd̄a ratio eſt ꝑpter gl̄ie augmen
tationē. Que gloria augmentabit̄ tri
plici ratione: vt doctores dicunt.
¶ Primo ex ſocietatis multitudine.
¶ Scd̄o ex ſocietatis nobilitate.
¶ Tertio ex ſocietatis amicabilitate
¶ Primo ꝛc̄. O quot ſunt ſancti in ce
lo. Io. xv. Nūq̄d eſt numerus militū
eius et filius loquit̄ patri. Dinume-
rabo eos: ꝛ ſup arenā multiplicabit̄
De iſtis Io. Apoc. vij. hodie in epiſto
la. Uidi turbā magnā quā dinumera
re nemo poterat ex oibus gentib⁹ ꝛc̄.
Ex tribu iuda duodecim ꝛc. Ubi enu
merat. xij. trib⁹. Preterea hiero. in
martyrologio. ſuo di. Quotidie poſſet
fieri feſtū quinq̄ȝ milia martyrum ex
ceptis alijs. O quot virgines. O quot
confeſſores. O quot cōiugati. O quot
ſancti ſunt ibi. Preterea: q̄d dicaꝫ de
numero angelorum: vbi dicit Alber.
in. ij. li. Compendij theologie. c. de ca
ſu locali angeloꝝ. Qd̄ nouē ſunt cho
ri angeloꝝ: et q̄libet chorus. diuidit̄
in. vi. M. vi. c. lxvi. legiones angeloꝝ
ſm̄ Alber. Legio facit angelos. vi.
M. Unde in ſumma. vi. M. vi. c. lxvi.
Legiones faciunt. vt inferius videbi
tur: videlicet trigeſies nonageſies
ſexies mille ꝛ nōgēta ſex mille. Nec
mirum o ciues. Quia vt dicit Tho. i.
ꝑte. q. i. ar. xiij. ꝛ Dama. in. ij. diſt. iij.
c. iiij. Angeli non ſoluꝫ dant̄ homini-
bus in ꝑticulari ſed oibus creaturis
in ſua ſpecie. Omib⁹ equis in ſua ſpe
cie: oibus bobus in ſpecie ſua: omib⁹
formicis in ſpecie ſua: ꝛ ſic de ſingu-
lis. ¶ Sed ſi quereres anima mea: q̄
ſunt in maiori numero boni an mali.
Reſpondet Thom. i. parte. q. lxiij. ar.
ix. ꝙ boni. Preterea de pulchritudi-
ne angeloꝝ dicit Tho. i. parte. q. l. ꝙ
quilibet angelus facit ſuā ſpēm ꝛ dif
fert vnus ab alio: ſicut capra a leone
ceruus a lupo: ꝛ minor angelus ſupe
rat oēm pulchritudinem rerum tem-
poraliuꝫ. Et vnus alium precedit de
cuplo. ¶ Secunda ratio. ꝛc̄. In preſē
ti ſumus oēs ruſtici: filij Ade: villani
q̄ coſtas habebat latas quattuor bra
chijs. O pater in domo mea fuerunt
homies ꝓbi: milites: comites. Nō ſic
ſumus oēs ruſtici David in ps. Ego
ſeruus tuus ſum: ꝛ filius ancille tue.
Et philoſoph⁹ in ethicis. Natura hu
mana multipliciter eſt ancilla. Sed
in paradiſo erim⁹ oēs ciues paradiſi ad
ephe. v. Iā nō eſtis hoſpites et adue-
ne: ſed eſtis ciues ſāctoꝝ ꝛ domeſtici
dei. Canta oīno. Ubi dicit Sco. i. iiij.

di.xlix. Qđ rex glorie ſe mouebit i pa
tria cum ſanctis ſuis ſicut rex in ſolio
ſuo. O ꝙ̄ mirabile erit videre deū fa=
cie ad faciē. Deficit ſenſus: non ſuffi=
cit intellectus. Ideo Ber. O quantuꝫ
glorioſum eſt regnum illud in quo re
ges terre congregati ſunt et conuene=
runt in vnum. ad laudandum et glori
ficandum eum qui eſt rex regum ⁊ do
minus dominantiuꝫ. ¶ Tertia ratio
⁊c̄. In patria ceſſabunt omnes virtu
tes vna excepta .ſ. charitas. i. ad. Co.
xiij. Charitas nunꝙ̄ excidit. que tan=
ta eſt in beatis. vt dicit Scot. in. iiij.
diſt. vlti. vt vnus participet de bonis
omniuꝫ. Et ꝙ̄uis naturali amore qui
libet plus ſe diligat ꝙ̄ alium. Iuxta il
lud philoſophi. ix. Ethi. Unuſquiſqꝫ
ſibiipſi vult bona. tamen erit tanta di
lectio ꝙ quilibet non minus volet ꝓ
alio bona ꝙ̄ pro ſeipſo. Unde patet ſe
cunda ratio principalis. ¶ Tertia ra
tio. eſt propter gloriā corporum ⁊c̄.
Fm Tho. in. iiij. diſt. xlix. Scotus in ea
dem. Quattuor erunt dotes corporis
glorificati ſicut filie datur dos ſic de
us corpori.

¶ Prima dicitˀ dos claritatis.
¶ Scđa dicitˀ dos ſubtilitatis
¶ Tertia dicitˀ dos agilitatis.
¶ Quarta dr̄ dos impoſſibilitatis.

¶ Prima dicitˀ ⁊c̄. Corpus glorifica=
tum totum paradiſum illuſtrabit. Et
lumen ſtellarum ſolis: lune: modicuꝫ
erit reſpectu corporis ieſu et aliorꝫ
ſanctoꝝ. Ubi dicit Tho. ⁊ Scotꝰ. vbi
ſ. ꝙ ſi poneretˀ ſol ab vna parte mun=
di ⁊ corpus glorioſum ab alia: ſine cō
paratione magis luceret corpus glo=
rificatum. Et ſi corpus glorificatum
eſſet in celo. et tot eſſēt ſoles quot ſtel
le ſunt in firmamento: adhuc mileſies
eſſet clarius corpus glorioſum: ⁊ ſua
claritate extingueret omnes ſoles.

¶ Secunda dos ⁊c̄. Subtilis eſt aer
qui tranſit per parua foramina. Sub
tilior eſt radius ſolis qui per feneſtrā
vitream intrat. Sedꝰ pre oībus ſubti
lius eſt corpus glorioſum qđ penetra
bit ſine fractura omnes muros ſicut
xp̄s De quo Io. xx. qui ianuis clauſis
trāſiuit ad diſcipłos. De quo Dauid
In nomine tuo tranſgrediar murum.

¶ Tertia dos ⁊c̄. In inſtanti quocūqꝫ
volet accedere ibi erit ⁊ in momento
tranſiliet de oriente in occidētē. Uals
de currunt equi: aues volant: ſagitta
tranſit. Sed velocius corpus beati e=
rit de vno loco ad alium locum Ubi di
cit Sco. ꝙ beati ex fortitudine leua=
bunt agiliter montem ſicut feſtucam
de terra. ¶ Quarta dos ⁊c̄. Quia nul
lum malum patientur non doloreꝫ ca
pitis: non ſtomachi ⁊c̄. Et ſi corpus eſ
ſet in fornace ignis non poſſet vri: nō
aqua noceret: non aliqua res mundi
Ex hec gloria corporum de dotibus
ipſius corporis hominis. Preterea
glorificabuntur om̄es ſenſus. Primo
viſus in vidēdo chriſtuꝫ ieſuꝫ. heſter
xv. Ualde mirabilis es dn̄e. et facies
tua plena eſt gratiaruꝫ. Gaudiuꝫ fuit
regine Sabbe videre faciem Salo=
monis. Gaudiū Simeonis videre chri
ſtum oblatuꝫ in tēplo: ſed maius chri
ſtum videre facie ad faciem in patria
in qua viſione omnia intelligentur.
Secundo auditus audiēdo dulces cā
tus in patria: Can̄. ij. Uox tua dulcis
⁊ facies tua decora. Si delectat audi
re diuerſitatem ſonoꝝ. harpe chitari
ni, multo plus melodia paradiſi. Ua
lerius recitat ꝙ Pythagoras ph̄s cū
ſono fiſtule extinguebat vicia et luxu
riam hominum. Cū quadā vice qdaꝫ
iuuenis Thamonitanus noīe eſſet ac
cenſus libidine et ad meretricem ac
ceſſiſſet. Pytagoras audiens ad oſti
um meretricis acceſſit ⁊ pſalterio ca
nere cepit ita dulciter: ꝙ iuuenem re
licta meretrice ad ſanam mentem re
uocauit. Si hoc egit ſonus materia=
lis: plus erit paradiſi. Aliud exēpluꝫ
Cum quidam ſanctus eſſet in exitu
mortis affuit michael qui rogabat eū
ſcilicet animam illius ſancti patris:
vt de corpore exiret: que timens exi
re nolebat. Cuꝫ clamaret ad dominū

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Miſit dauid cum cythara et cantori
bus celeſtis patrie hieruſalem: quo-
rum cantus audiens anima qui dice
bat ei. Anima mea leuate vos ad me
quia celeſte regnum expectat vos. In
hec verba exiuit cum gaudio in eter-
na vita: O gloria beata. Aliud exem
plum. Cu3 franciſcus grauiter infir-
maretur. pre dolore fratrem aduoca
uit cui precepit vt modicum pulſaret
cytharam: ne mēs eius tedio afficere
tur. Uidens aūt piiſſimus deus ſeruū
ſuum feſſum dolore: miſit angelum q̄
cantilenis ei ſonaret. Sonauit. i. So
nauit. ij. Tanta enim dulcedine fuit
repletus: ꝙ ſi. iij. iterum ſonaſſet ani
ma extra corpus exalaſſet. De cantu
iſto. Tobie. xiij. Per omnes vicos hie
ruſalem. alleluya cantabitur. Uide
q̄ta leticia erit. Tertio tactus. In tā
gendo xp̄m beatum. Cañ. iij. Tenui
eum nec dimittam. Et ſponſa. Cañ. i.
Oſculetur me oſculo oris ſui. O ſpon
ſe mi benedicte. Quarto guſtus: quia
ſuauis eſt qui ipſum ſpiritualiter gu-
ſtat. Sap̄. xij. ca. O q̄3 ſuauis eſt ſpiri
tus tuus in nobis. Unde ſancti ieiu-
nabant. quia erant cibati cibo ſp̄ali.
Dñicus. in xl. pane et aqua: katheri-
na ſine cibo materiali. Quinto adora
tus in chriſti redolētia. Cañ. i. in odo
re vnguentoꝝ tuoꝝ currimus. Unde
Anſelmus in lib. ꝓlogio. c. xiiij. Exci
ta nunc o anima mea: ꝛ erige totū in
tellectū tuū: et cogita quantu3 potes
quale et quantū ſit illud bonū. Si eñ
ſingula bona delectabilia ſunt cogita
intente quantum delectabile illud bo
nū qd̄ continet iocunditatē oīm bono
rum. Hec. practica ſuper v̄bo Anſel-
mi de mundi contemptu ꝛ ꝙ hō deſpi
ciat omnia ꝓpter deum.

¶ Tertiu3 p̄ncipale dicit ꝛc̄. Acqrit
aūt hec gloria q̄nq3 modis figurat' p
illā ſcalā quā iacob vidit: de quo Geñ.
xxviij. Que ſcala ſp̄ualiter eſt via per
quam aſcendimus per quinq3 grad⁹
qui ſunt.

¶ Primus d̄r aduerſi tolleratio.

¶ Scd̄s d̄r cordis purificatio.

¶ Tertius d̄r pacis. reformatio.

¶ Quartus d̄r lachrimaꝝ infuſio.

¶ Quintus dicitur elemoſinaru3 lar
gitio.

¶ Primus ꝛc̄. Mat. v. Beati qui ꝑſe
cutionem patiuntur ꝓpter iuſticiam
q̄m ipoꝝ eſt regnū celoꝝ. Non credas
aīa cara poſſe peruenire ad illam ce-
leſtem patria3 ſine aduerſitate. Aug.
ſuper ps̄. lv. Putas te non habere tri
bulationes: nondū incepiſti eſſe chri-
ſtianus. ꝛ hiero. Ad euſto. Quis ſan-
ctorum ſine certamine coronatus eſt
In huius figura3 Exo. xiiij. Dñs con
duxit ppl'm ſuum per viam ſpinoſam

¶ Secundus dicitur ꝛc̄. in euāgelio.
Beati mundo corde: quoniam ipſi ꝛc̄.
Cum deus ſit purus: non niſi a puris
vult videri. Jo. Dama. Sanctus deus
nō niſi in ſanctis habitat. Mediolani
Ber. reperit demonē: cui dixit. Quid
magis deus volebat ab hoīe. Rñdit
demon. ſub his verbis palliatis. Di-
midium ſpere. Spera3 cū principe ro
me. Poſtulat a nobis totius conditor
orbis. Dimidium ſpere. ſ. c. ꝛ. o. Con
iūge. c. cum. o. Et accipe litteram que
componit nomen principis rome. ſ. r.
et dicit cor vult deus cor mundum ab
homine. Unde lactā. Qui deo ſeruit
cum cordis puritate contentus viuit
et poſt beatus moritur.

¶ Tertius dicitur ꝛc̄. in euangelio.
Beati pacifici: quoniam filij dei vo-
cabuntur. Super verbo filij dei. Di-
cit Albertus magnus ſuper Lucam
Tria ſunt que faciunt hominem fili
um dei eſſe. Primum eſt fides. Jo. i.
Dedit eis poteſtatem filios dei fieri
his qui credūt in nomine eius Scd̄m
eſt charitas. de quo Mat. v. Diligite
inimicos veſtros: vt ſitis filij patris
veſtri qui in celis eſt: Tertiu3 eſt pax
quoniā filij dei vocabuntur. ¶ Quar
tus dicitur ꝛc̄. In euangelio. Beati q̄
lugent. quoniā ipſi cōſolabuntur. Et
Luce. vi. Beati qui fletis: quoniam
ridebitis ſcilicet in patria. Eſa. vlti.

t iiij

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

In hieruſalem conſolabimini. ridebi
tis et gaudebit cor veſtrum. Unde di
ctuz fuit diuiti epuloni de lazaro mē
dico Luce. xvi. Nunc hic conſolatur
tū vō cruciaris. Unde Dauid. Canta
in p̄mo thono de ſanctis. Euntes ibāt
⁊ flebant. ſcilz in p̄nti vita. mittentes
ſemina ſua. ſcz bonoꝝ operum. Sequi
tur. Uenientes autem venient cuz ex
ultatione portantes manipulos ſuos
Fleuit magdalena et alij poſtea riſe=
runt. ¶ Quintus dicitur. ꝛc. In euan
gelio. Beati miſicordes: qm̄ ipſi mi=
ſericordiam conſequentur. O ciuis e
lemoſina eſt gradus potiſſimus para
diſi: quia aſſociat animaz ad vā gau
dia paradiſi Ambro. Non ſunt homi=
nis bona: que homo ſecū ferre non po
teſt: ſola miſericordia comes eſt defū
ctoꝝ. Qua vteris pietate in paupes
talem habebis. Tob. iiij. Noli auer=
tere faciem tuā ab vllo paupere: ita
fiet: vt non auertatur a te facies dei.
Qđ ſi egerimus eternus deus ſua bo
nitate cōdonabit hic grāz: ⁊ in aliam
gloriam ineffabilem paradiſi.

¶ Feria. iij. paſche. De iocūdiſſima
pace.

STetit ieſus i
medio diſcipulorum ſu
orum: et dixit eis. Pax
vobis Lu. xxiiij. ¶ Se
cundum Alb. chriſtus
ieſus in oīibus mediū voluit tenere
Qz ſm philoſophum. ij. Ethi. Uirtus
in medio conſiſtit. In eodē mediuz in
oīibus eſt laudabile. Naſci voluit
in media nocte Sap. xviij. Dū ſilenti
uz ꝯtinerent oīa: ⁊ nox in ſuo curſu
mediuz iter haberet: omnipotens ſer
mo tuus domine exiliēs de celo a re
galibus ſedibus. Naſci voluit in me
dio terre habitabilis. p̄s. Operatus
eſt ſalutem in medio terre. Naſci in
medio animalium Abacuch. iij. In
medio aialium innoteſceris. In me=
dio doctoꝝ diſputauit Luc. ij. In me=
dio latronum crucifixus Jo. xix. poſt
reſurrectionem apparens hodie apo
ſtolis ſuis in medio ſtans obtulit dul
ce paranymphum. Pax. Ego ſum. nō
res fantaſtica: ſeu illuſio dyabolica.
Per omnes quinqꝫ ſenſus voluit chri
ſtus oſtendere veritatem ſue reſurre
ctionis. ¶ Primo per viſum: cum di=
xit. Uidete manus meas et pedes me
os: quia ego ſuz. Et Johannes addit
ꝙ oſtendit eis latus. ¶ Secundo ma
nifeſtauit ſuam reſurrectionem per
auditum. cum dixit. Pax vobis. Au=
dientes enim diſcipuli vocem domi=
ni eum ad loquelam cognouerunt.
Maxime quia habebat talem modū
ſcilicet pax vobis per qđ datur intel=
ligi vt verba pacis ſemper habeamꝰ.
¶ Tercio manifeſtauit per olphatū
per hoc quod dicit Johā. inſufflauit
⁊ dixit. Accipite ſpiritumſanctum.
¶ Quarto per guſtuz: qz obtulerunt
ei partem piſcis aſſi. et fauum mel=
lis. ¶ Quinto per tactum. Unde di=
xit. Palpate et videte: quia ſpiritus
carnem ⁊ oſſa non habet: ſicut me vi=
detis habere. Tamen conturbati: exi
ſtimabant ſe ſpiritum videre Glo. Di
uina enim prouidentia permiſſi ſunt
dubitare ad maiorem certificationez
fidei de dominica reſurrectione. Et
dixit eis. Quid turbati eſtis. Et cogi
ta. aſcendūt in corda vr̄a. Uidete ma
nus meas ⁊ pedes meos. quia ego ip
ſe ſum. Glo. Per cicatrices clauorum
ibi remanentes oſtendit ꝙ erat idem
corpus numero. Palpate et videte:
qz ſpiritus carnem et oſſa non habet:
ſicut me videtis habere. Glo. Per hoc
enim oſtendebat habere corpus veꝝ
non fantaſticum. Et oſtendit eis ma
nus ⁊ pedes. Adhuc illis nō credenti
bus dixit eis. Habetis hic aliquid qđ
manducetur. At illi obtulerūt ei par
tem piſcis aſſi: non paſtillum: qz car=
nes non comedit niſi de agno. ⁊ fauū
mellis: ⁊ manducauit coram eis.
¶ Queritur vtrum illa comeſtio fuit

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN